

ՊԱՅՍԱՆՔ

Հարեւան զի՞ն կ. Պատոյ համար 10 լրէնի
» Դասառաց » 12 »
Ժամանեայ » կ. Պատոյ » 3 1/2 »
» Դասառաց » 6 1/2 »
Օսոր թղթատարք դրկուած 2 1/2 լրա
Սանուցման տողը մէկ անգամ համար 3 պա
երկու անգամ համար 2 պա է. աւելի ան
զամերը համար զատ անկարգութեան կը մինչ:

30 ՓԱՐԱՑ

ԼՐԱԳՐԻ

ԲԱՆԱԳՐԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՇԱԱԿԱՆ

ՅՈՒ Ա Ե Գ Ա Ա Ա Թ Ի Ի Ե Ն
խան. - Հետապահան. - Աղապահ
բարեր. - Աղապահն առաջին թիւն. - Տէսապահն
Տէսապահն առաջին թիւն. - Եւնի
համար համանագրի մը պարտանա-
կոմ թիւնի բարեփոխելու Մինչ կոր-
ուաց մէկ առաջն վիճակը. - Պատաժա-
կան պատմութիւն. Արթական ասա-
քերթեան. - Թիւրմին Մասիսի:

Կ. ՊՈՂԻ 23 ԱՊՐԻԼ.

ԽԱՅԹ ԼՈՒՐԵՐ

Բ. Գուռն օտար տերութեանց
քով գտնուած Օսմանեան գեսպա-
նաց միջոցաւ բանակցութեան մասն
ինկուու մեծ տերութեանց հետ,
կը կարծուի. թէ Բաթանիթի ի խոր-
ի մօսայ նպաստաւուր ընդուած
մի պատի սահմանայ է. Յուուը բա-
թանիթի օրինաց գործադրան վե-
րաբերեալ կանոնագրին մը
տէ պատաստեն:

ՅԱԳԻ ԱԿԱՆ ՄՊՐԻՆԻՆ ԲԱՍԱՐ
ՊԱՐԱԳԻՐ կը ծանուցան թէ Լուս-
րայի Ֆանսական գեսպան Պ. Թիւ-
ուու Լիքանանու խնդրոյն վրայ Լուս-
րայինի ի տասկ բանակցելու բայց
յութեան մը փոխանակութեաց բայց
շարդ ինդիրն առանց առաջն թէ Բ.
թէ առաջն կը մասաւի շաբախու-
թանու գործոց նախարար Արեր-
փի փայտ մասպիս է ի կուուը բա-
թանիթի օրինաց գործադրան վե-
րաբերեալ կանոնագրին մը
կը պատաստեն:

ՊԱԳԻ ԱԿԱՆ ՄՊՐԻՆԻՆ ԲԱՍԱՐ

ՊԱՐԱԳԻՐ կը ծանուցան թէ Լուս-

ԵՀԿԱՅԻՆ

St. John the Baptist

ի կարին բանտարկեալ Հայոց
հրապարակային դատաստանին նը-
կատմամբ եկած լուրերը շաբթուս
մէջ գլխաւորապէս զբաղեցուցին աղ-
գայնոց միտքերը Տփղիսի Հայ թերթ
մը վերջերս արձագանք եղաւ տե-
սակ մը ունէնք որք վշտացեր են
տեսնելով թէ մեր կարնոյ թղթա-
կից և մեք սկիզբէն ի վեր տրամա-
դիր եղած ենք նուազեցնելու կար-
նոյ բանտարկելոց խնդրոյն կարեւո-
րութիւնն ։ Եթէ նկատենք դէպքն
ինքնին և Հայ բանտարկելոց դէմ
եղած ամբաստանութեան տարօրի-
նակ բնութիւնը, խնդիրն անշուշտ
ունի նորութեան կարեւորութիւնը.
բայց արժանահաւաւտ՝ և վաւերական
աղբիւներէ մանրամասն տեղեւ
կութիւն քաղած լինելով այս մասին,
ըսել ուզած ենք որ, եթէ խնդրոյն
կարեւորութիւնը պէտք է չափել
բանտարկելոց դէմ եղած ամբաս-
տանութեանց ստուգութեան վը-
րայ, մեծ չկընար լինել այդ կարե-
ւորութիւն։ որովհետեւ իրական
դաւադրութիւն մը, յեղափոխա-
կան կամ ապստամբական ճշմարիտ
ձեռնարկ մը, ոչ միայն անհաւատա-
լի է ինքնին, այլ և զանազան եղա-
նակներով ձեռք բերուած անարդէք
վկայութիւններն ու յիշտակուած
անկարներ և անստուգ՝ դէպքերն
անբաւական են զայն ապացուցա-
նելու ։ Արդ մեք տակաւին կը պըն-
դենք այս կարծեաց վրայ, և կար-
նոյ ընդհ դատախազին ամբաստա-
նագրին պարունակութիւնն, որոյ
վրայ անցեալ օր դադափար մը կու-
տար մնը կարնոյ թղթակից, — իբր
թէ Ոչնչականութիւնն Հայոց մէջ
եւս մուտ գտած լինի, և իբր թէ
կազմակորեալ ջանքեր եղած. Անին
Հայկական թագաւորութիւնը վե-
րահաստատելու, որովհետեւ քանի
մը յիմարներու խելքին փշած է
Հայկական հին զինանշանները դնել
թուղթի կտորի մը վրայ, որ դէթ
անիմաստ է, — այս ամենայն աւե-
լի վէպ մը կը թուի մեզ քան պատ-
մութիւն մը ։ Իսկ թէ կարնոյ ե-
ղեանադատ Ատենին ինչպէս պիտի
թուի, մինչեւ երէկ իրիկուն տե-
ղեկութիւն մը չկար դատաստանին
եւց վրայ ։ Կարելի է որ վճիռն
արդէն տրուած լինի ։ բայց փորձով
գիտէնք թէ կարնոյ իշխանութիւնը
շատ չեն ուզեր որ այս մասին հե-
տագրաւ տեղեկութիւնք զլկուին կ.
Պոլիս ։ կը համարձակինք աակայն
յայտնել թէ կարնոյ դատարանին
վճիռն, հաստատական լինի թէ
ժխական, խնդրոյն էական կէտին
նկատմամբ մեր, կարծէք չպիտի
փոխէ ։ որովհետեւ օրինակներ ու-
նինք թէ ի մասին քաղաքական բը-
նութիւն ունեցող ամբաստանու-
թեանց, Տէրութեան Եղեռնադատ
Ատենիք յոյժ տրամադիր են յո-
ռետես լինի և չափէն աւելի խըս-
տապահանց ։ Այս տեսակ պարա-
գայից մէջ, սկզբունք ընդունուած
լինի կը թուի, դատապարտու-
թեան վճիռներ տալով, հարուա-
ծել ոչ այնչափ անմիջական ամբաս-
տանելներն, որչափ այն աւելի կամ
նուազ ենթագրական ոճիներ և
միասակար դադափարներ, որք կը
վերագրուին անոնց ։ այնպէս որ ե-
թէ դատապարտուին կարնոյ բան-
տարկեալք, մեք դարձեալ չպիտի
հետեւցնենք թէ անպատճառ յե-
ղափոխական դաւազրութիւն մը
դոյութիւն ունեցած է Հայոց մէջ,
այլ պիտի համոզուինք թէ արդպէ-
սի ձեռնարկ մը խիստ անհաճոյ է
կայսերական կառավարութեան, որ
հաստատապէս որոշած է տմենա-
ծանը պատժովք պատժել արդ ուզ-
գութեամբ որ եւ է դործ կամ
իտօս մը, — և աւելորդ կը համարինք
ըսել թէ ասովնոր բան մը սով-
րած չպիտի լինինք ։ Այս դիտազու-
թիւն հարկ կը համարինք այժմէն
իսկ ընել, զի հաւանական կը թուի
թէ կարնոյ Եղեռնադատ Ատեանն
հաստատէ Ամբաստանութեանց Ա-
տենին վճիռն և յանցպարատ գտնէ
բանտարկեալ Հայերն ։ որովհետեւ
այսօր ամեն քաղաքակրթեալ երկրի
մէջ արդարութիւնը գրաստաբար
նիւթական մեծ կակ զոհողութեամբ
մը կընայ ստացուիլ ։ դրամ պէտք
է լաւ փաստաբաններ գտնելու և
օրինաւոր պաշտպանութիւնն մը
հարթայթելու համար ։ մանաւանդ
եղեռնական դատերու մէջ՝ ամ-

բաստանեալք շատ ծախիքեր ունին տարկել
ընելու : Արդ, կարնոյ թշուառ ըստ ըր
բանտարկեալք մեծապ ոյն մասամբ
աղքատ և խեղճ մարդիկ են . կա-
րող չեն եղած լաւ փաստաբաներ
գտնել և անոնց հետ խորհրդակցիլ
իսկ կառավարութեան կողմէ նշա-
նակուած երեք փաստաբանք՝ եթէ
միջակ կարողութեան տէր ալ չինին,
և անձնուիրութեան ու անկողմնա-
կալութեան տիպար իսկ հանդիսա-
նան, անբաւական պիտի լինին 55
ամբաստանելոց պաշտպանութիւնը
պատրաստելու հինգ օրուան մէջ .
զի ամբաստանեալներն հինգ ամիս
բանտին մէջ պահելէ յետոյ, պատ-
շաճ դատուած է, չենք գիտեր ի՞նչ
նկառուտնով, հինգ օրուան մէջ վեր-
ջացնել անոնց դատաստանն : Եթէ
տեղական կառավարութիւնն, որոյ
տրամադրութեան ներքիւ այնչափ
ընդաբաժակ միջոցներ կան, հինգ ա-
միսներ կը նուիրէ բանտարկելոց
ամբաստանութեան նիւթերն հայ-
թայթելու և կարգաւորելու համար,
միթէ երեք փաստաբանք, իրենց
ձեռքը գտնուած անձուկ միջոցնե-
րով, կրնան պաշտպանութեան մը
նիւթերն հաւաքել և պատրաստել
հինգ օրուան մէջ : Յայտնի է թէ
խելքի դէմ է այս . ուստի դա-
տական գործերէ հասկցող ամեն
մարդ պէտքէ հետեւցնէ թէ բան-
տարկելոց պաշտպանութիւնը թե-
րի . պիտի լինի, և դատարա-
նին վճիռն՝ աննուասու . որով-
հետեւ, ինչպէս անցեալները գե-
տել կուտայինք ուրիշ հռչակաւոր
եղեռնական դատի մը առթիւ որ
աննպաստ ելք ունեցաւ, դատա-
րանը պաշտօն չունին իկէական
արդարութեան մը համեմատ վը-
ճիւններ տալ, այլ երենց գործն է
երկու կողմին առաբակութիւնները
բաղդատել օրինաց հետ, և սաէպ՝
օրինաց տարին քան ոգույն հետ,
և ըստ այնու վճռել . հետեւաբար,
որ կողմն առիթ և գիւրութիւն
գտնէ զօրաւորապէս ներկայելու
իւր փաստ, դատական յաղթա-
նակն ընդհանրապէս անոր կողմը
կը հակի :

Բայց լինդիրը մի լրջագոյն կողմ
ունի : Երկրին թշնամիներն արդ-
եօք ուշափ կ'ուրախանան տեսնե-
լով թէ այն մտային և նիւթական
ոյժեր ու աղդեցութիւններ, որք
օգտակարապէս կրնային գործած-
ուիլ մղում մը տալու տեղական
բարւորմանց ու վերանորոգմանց,
կը սպառին ի յոյզ և ի խնդիր
կարծեցեալ դաւադրութեանց, են-
թադրեալ ապստամբութեանց : և
այսպէս արտասովոր վիճակի մը
մէջ կ'երեւցնեն երկիրը, միանգա-
մայն փառ պահելով փոխադարձ
անվտահութիւն մը կառավարու-
թեան ու կառավարելոց միջեւ,
ինչպէս նաեւ թշնամնութեան զգա-
ցում մը այլ և այլ բնիկ տարերաց
միջեւ : Ուենեւին չպիտի զարմու-
նանք եթէ կարնոյ բանտարկեալք
յաջողին ապացուցանել թէ յատ-
կապէս ուսս կառավարութեանէն
վարձեալ մարդ մը կասկածելի բը-
նութիւն ունեցող թուղթեր իրենց
մէջ ցրուելէ յետոյ, ինք իսկ գնացած
և Օսմ. իշխանութեանց մատնած է
զիրենք, —նաև այն մարդուն որ գոզ-
ցուած ապրանք մը կը նետէ տուն մը,
և յետոյ սատիկանութեան կոխել
կուտայ զայն տուն . իրեւ գողերու
որդու որպէս զի Օսմ. իշխանութիւնք
հայկական կարծեցեալ ապստամ-
բրութեան մը առաջքն առնելու ըզ-
բաղելով, մոռնան կարեւորագոյն
գործեր ու զբաղումներ օրք հաճոյ ը-
շեն պատճառեր գրացի տէրու-
թեան, և որպէս զի կայսերական
կառավարութեան և իւր Հայ . հը-
պատակաց միջեւ փոխադարձ վը-
տահութեան աճումն, որոյ գեղեւ-
ցիկ օրինակները տեսնանք վերջերս,
վերստին անվատակւութեան փոխ-
ուի, և այսպէս մեր մեծաղօր և հը-
նարամիտ դրացոյն հանրածանօթ
գիտումները նպաստաւոր կուտան
մը գտնեն սահմանագլխոյ այս կող-
մը : Մեր ըբածը լոկ ենթագրու-
թիւն մ'է, բայց ճիշդ նոյնչափ պայ-
ծառ կը թափ մեզ թէ կարնոյ բան-
տարկելոց խնդրոյն ստացած նո-
րագոյն երեւոյթները նպաստաւոր
շեն տէրութեան և երկրին ճշմարիտ
շահուց : Տեղական ուրիշ թերթ մը,
իսրայէլ իտէ չափազանց հայասէր է,
մը արդէն յայտնեց սոս կարծիք թէ
նոյն կարնոյ իշխանութիւնք, տարօրի-
նակ կարեւորութիւնընծայերովբան-

սրկելոց դէմքանի մը մատնիչնեւ
ըրած ամբաստանութեանց ,
մ. տէրութեան շահուց հակա-
սկ շահերու գործիք կը դառնան-
րութեան ճշմարիտ բարեկամներն
ոփողաբար խորհուրդ կուտան-
դ բարենորոգել մեր Փոքր-Ա-
ռոյ գաւառներն , և հանգիստ և
օրգացուն վիճակի մը մէջ դնել
եղուոյն հնազանդ և համակրելի
ողովուրդներն . իսկ մեք գրէթէ
մեն արդիւնաւոր ձեռնարկ առ-
ախ թողած , ամիսներ կը վատ-
նը երեւան հանելու նորանշան
աւագրութիւններ , որոց մէջ , ա-
ն հաշի ընելէ և ամեն բան ի-
անալէ յետոյ , թուղթի կտրուանք
էնքի և վառոդի տեղը կը բռնեն ,
սկ վիմագրութեան գործի մը
նդանօթի կամ ուժանի . իսկ
ատնիչներու ամբաստանութիւն-
երն , որք թերեւս զրպարտու-
թիւններ լինին , կատարուած գոր-
երու չափ կարեւորութիւն կը
տանան . Այլ ինչ որ լինի կարնոյ
անտարկելոց գատաստանին ելքը ,
ռանդեմամբ կը մազթենք որ շուտով
երջ տրուի այս ապարդիւն և բա-
սաւական աշխատանաց , և անոնց
ոխուր հետքն ընդ վոյթ վերնաց
զգին նկատմամբ Տէրութեան
ունած ընթացքին վրայէն :

* * *

Կաթողիկոսական Յանձնաժողո-
վ թէեւ անցեալ շաբթու մէջ կազ-
մուեցաւ , բայց այս շաբթու գեռո-
ւործի չսկսաւ : Այս մասին մեր
տացած տեղեկութեանց նայելով ,
յ. Պատրիարք Հայութ կը սպասէ ե-
ղեր որ Ազգ . Ժողովոյ Մայր—Դի-
անն իրեն հաղորդէ Յանձնաժողո-
վոյ անդամոց անուններն , որպէս
լի զանոնք ինիստ հրաւիք . իւր
ախսագահութեան ներքեւ : Մեր
մէջ այսպէս է սովորաբար . ամեն
անդամ՝ որ կարեւ որ գործ մը յե-
տաձգուած է , հարցուցէք , և հար-
կաւ ձեւակերպութեան խնդիր մը
կը դնեն ձեր առջեւ : Տարակոյս
ունինք թէ այսօք կամ վազը Տաքիք .
Թիրեագիւնան էք . պիտի ծանուցանէ
յմեն . Տ. Ներսէս Սրբազանին թէ ուր
ընտրուած են անդամ կամ սովիկոսա-
կան Յանձնաժողովոյ , և թէ առ պի-
տի սկսի իւր նիստեր Յանձնաժողո-
վոյ լիազօրութիւնն և այն եղանակ
որով լիազօրութեան առաջարկն ըն-
դունել տրուեցաւ Ազգ . Ժողովոյն
այնչափ աննպաստ տպաւորութիւնն
մը գործած էին Երեսփոխանաց
մեծամասնութեան և Ազգ . Ժողո-
վէն դուրս ամեն խորհուզ անձանց
վրայ , որ կը յուսանք թէ Յանձնա-
ժողովը աղդակային բազանաց հա-
մաձայն գործունէութեամբ մը կը
դարձամէ այդ աննպաստ տպաւու-
րութիւն , և ինչպէս 1866 ի Յանձ-
նաժողովը իւր գործունէութեան սահ-
մանափակ շրջանակին մէջ օգտակար
ծառայութիւն մը մատուցած էր
Ազգին , արդի Յանձնաժողովը եւս
իւր ընդարձակակադոյն իշխանու-
թեամբք առաւել օգտակար ծա-
ռայութիւն մը մատուցանելու կա-
րող կը լինի :

Բ. Ք.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՈՐՏ ՏԵՂԵԿԻ ԱՐ ԼԵՐ ԿՐԱՎԵԼ

—*—

Արտ Տեղեկ ար Լեր Կրավել

Բնիկ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

Արդարութիւնն առաջին պէտքն
է Եղիպատոսի : Պարկեշտ , պարզ և
միանդամայն գիւրադինի գատական
կազմակերպութիւն մը առաւել օգ-
տակար կրնայ ըլլալ նմա , քան թէ
ընդարձակակադոյն սահմանադրական
առանձնաշնորհմունք : Արեւելից մէջ
ընկերական շնորհն անդքան պարզ է ,
որ բաւական է թէ հարկերն ար-
դարաբաշխ ըլլան . շատ օրէնքներ
ուահմանելու պէտք չկայ ժողովուր-
դըն Երանիկ ընելու համար : Բայց
ամենէն իմաստուն օրէնքուրութիւնն
ալ չկրնար այն նպատակին հանիլ ,
եթէ սահմանեալ օրէնք արդարա-
պէս շնորհադրուիր : Սա վայրկե-
նիս , այս Երկրին մէջ բնաւ արդա-
րութիւն չկայ , բառին ճիշդ նշանա-
կութեամբ : Այլպէս կոյուածն ,
պարզապէս հեղնութիւն մ'է , թէ
գատարանաց և թէ գործադրել յա-
ւակնած արդարութեան նկատմամբ ,
ի հնումն , գտարըն կը յանձնուէր ,
որ կրօնական պաշտօնեայ մ'է ,
բոլոր գատերու որոշումն . և նա

կը վճռէր
առանց որ
եւ երբեմն
այս ինչ վկ
նիշի մը այ
որ խնդրոյ
կը թուէր
առաւել մ
երկաքին կ
քաղէր իր
և ամեն ա
ժամանակ
ռավարուի
ծի մը կը
Մէհմէ
տեսակ մ
թիւն հաս
բար : Իրօ
նական գո
իրենց իրա
թեան ,
գրութեա
կանց ին
վերաբեր
միւս բոլո
թէ առեւ
յանձնուի
ցող գատ
կարգ են
(մէջիս ի
սակալուի
քննութեա
նափ) , և
գերագոյ
թեամն և
իրաւունք
նից վճիր
տեղ իւր
բայց
թէեւ խե
մէծ ար
տեսակէ
կան ատ
կալաց և
ուսմունք
հասարա
ընտրուա
ըապէս և
նանց պ
հմտութ
տապէս
նորդելու
ըինագրը
կընեն ,
գատարա
նոններու
կան օրի
իրաց
եղու չա
մաց հետ
ըստ թեա
խիզն ա
թընցաւ
ըանցաւ
լաւ եւս
գորանօք
մը կալ
բնիկ գ
և օրէնք
մար : Ա
կան ընկ
ծաց մի
առ ժամ
ըի խաղ
ըլն , որ
ակազմա
բագրելու
1881 նո
տիվին :

Այլն
հիմուն
կազմակ
ւասարս
առաջի
գատառ
պաշտօն
գըրէ ն
թեան ,
գատաբէ
բողջ եր
կազմակ
հարկան
խնդիրն

Խըրա
հաստա
տոյ Յա
թեան և
տէ հա
իւր գա
եղի բն
բնական
վերջապ
ըաններ
հաստա
պատառ
էր առա
քաղաք
ընդուն

ուէր ըստ իւր գիտութեան, ոյ որ եւ է դատակերպի, թէ որեմն մէջ բերելով Ղուրանին նէ վկայութիւնը, կամ մեկ ըլ այն ինչ բացատրութիւնը, նդրոյն լաւագոյնս յարմարիլուէր նմա: Այսու հանդերձ, ևլ մէկ կողմի, և կամ նաեւ մին կողմանց քառակին մէջէն կը ըր իր ճշմարիտ ներշնչութերն: Են անգամ որ պէտք կ'ըլլար, անակին տիրապետական կատրութեան ձեռք ճշմարիտ գործ կը դառնար:

Եէմէտ Ալիի օրէն սկսեալ, ոկ մ'այլայլախառն արդարու, հաստատուած է աստիճանաւ: Իրօք, Գատըներն կամ կրօն դատաւորներն պահած են ց իրաւասութիւնը, ամուսնուն, կալուածական փոխաթեանց, անշափահաս փոքը ի խնամակալութեան և ալլոց սրերեալ խնդրոց մէջ: ատկայն բոլոր դատերն, քաղաքային առեւտրական, ամենն ալ կը ձնուին այժմ՝ անոնց տեղ անդատարաններուն, որ երեք գ են: մի նախադատ ատեան լիս իպմատիկէ) անձնիւը կուալութեան մէջ: երեք վերասթեան արտեան (մէճլիս խթիչ), և գահիրէի մէջ տեսակ մը առաջն խորհուրդ, արդարուան, (Մէճլիս էլ ահքեամ), որ սունք կը վայելէ ստորին Ատեգիուներն բեկանելու և անոնց իւր օրոշումներն, անցունելու: Բայց սոյն կազմակերպութիւն, եւ խիստ գեղեցիկ թղթի վրայ, արժէք չունի արդարութեան ապկտով: Նախ, դատաստանաւատեան ատեանները բազմող ատենաւաց և ոչ մէկն իրաւագիտական մունք առած չէ, և ամենն ալ արտեակութեան մէջէն առնուած որուած են բազգովի, ընդհանրէս առանց հոգ տանելու աշարկետութեան գիտական սակէտով: Նախ կարգեցաւ նորահաստատելի կատարական դատականաց դատակերպին օրէնքներն կարգադրելու հար: Արագիի և իւր զինուարաւ ընկերուց կառավարական դարձ միջամտութիւնը դադրեցոյ ժամանակ մի սոյն Յանձնախմբին յօրանօք, և 1880ին Յանձնախմբը կարգեցաւ նորահաստատելի սակէտով կատարական աշխատաթիւներն, որ սակայն յաջորդեցաւ կանխել ազմական կանոնագիրը մը խըմքը բրելու որ հրաւարակուեցաւ իսկ 81 նոյեմբեր 17 թւաւականաւ: Խըմքին մէկ հրավարտակով:

Այս էական սկզբունք որոց վրայ մուած են դատական ամբողջ զմակերպութիւնն, ալսինքն հասարութիւն բոլոր քաղաքացւոց առջին օրինաց, և անկախութիւն բառաւորաց, հաստատուած են սոյն աշխանագրի մէջ, որ կը կարգադրէ նաև դատարանաց կազմուած եւ ընկերուց կառավարական դարձ միջամտութիւնը դադրեցոյ ժամանակ մի սոյն Յանձնախմբին մը հարաւուր միջոցներու վերաբերեալ դատական զմակերպութեամբ մ'օժտելու որուածական կատարելու ժամունիւթիւնը: Եւ սոյն նըտակաւ առաջարկութիւն եղած առաջիններուն մէջ գործածուած աղաքային, ծովային և տառեւարանին է երջապէս բարենորոգմանց դատաւաներուն տեղ բնիկ դատարաններ ապատելու յաջողիւ: Եւ սոյն նըտակաւ առաջարկութիւն եղած առաջիններուն մէջ գործածուած աղաքային, ծովային և տառեւարանին է երջապէս բարենորոգմանց դատաւաներուն տեղ բնիկ դատարաններ ապատելու յաջողիւ:

Եղիպտական կառավարութեան առաջարան և օրինուոր բազմանքն է երջապէս բարենորոգմանց դատաւաներուն տեղ բնիկ դատարաններ ապատելու յաջողիւ: Եւ սոյն նըտակաւ առաջարկութիւն եղած առաջիններուն մէջ գործածուած աղաքային, ծովային և տառեւարանին է երջապէս բարենորոգմանց դատաւաներուն տեղ բնիկ դատարաններ ապատելու յաջողիւ: Դժբաղդաբար սոյն Օ-

ք հետի են կատարեալ իր գատավարուսկան եղանակն անսականնէն փոխառեալ է, անց մանրամասնութեամբ է, ի է, խիստ մանրամածոյ և անրագնի՝ Փելլահին կառեանց դիւրութեամբ հաւըլու համար և Արեւելցին աշարժարութիւն (Եէթի) կ'օմքանի թէ դատական իրավետանիւս), ուստի անկարող է ալ թէ որքան անհրաժեշտ է արութիւնն, արդիկերու հաշրջարութեան ի քմահաճախարկութելով ապականութիւնն այն, այն զգացմանքը վիրազգուշակալու դիտամբը, և ատճառներով, հարկ է որ ուելիք Դատավարութեան եւ վերջին աստիճանի պարզ Հետեաբար, ուժգինս յունեգիպտական կառավարութեանց լաւս յարմարցունելու կերպով ովհել ։ Սոյն աշխատութիւնն այցունելու համար և Նուպար (որոյ կարծիքներն՝ դատավագման կերպութեան նկատեւր նախկին ջանից պատճառած օրինագիրնեն), Հիլս դար, և բարենորոգեալ դատապետն՝ Սօրիոնած դատաւորը, ախսմին անդամ՝ կարգեցան աշխացութեամբը, ներկայ Քիլք սրբագրուեցան, ընկեցան և կատարելագործեանց Սանաւոր ուշգրութեան դիերապտիկան անդամութիւնն իւր նախկին ամենայն սկզբանց վեասաւալլը ճանչուեցաւ և Սանձ մը ցաւ այն արագութեան որով դիմք պարտատէր մը կրնար և իւր արժէքէն վար գնով ինել տալ պարտուց տեղ դըրկալուածն, և պարտականին ել դիւրութիւններու չնորհուեւր սեպհականութիւնը վելու ։ Եթէ ընդունինք իսկ թէ օրինագիրք ալ պակասաւոր եղած ըլլալ, յայտնի է թէ առ ամենայն ինչ լաւագոյն է թէ զեղիպտոս դատական ոկերպութեամբ մ'օժտելու զութիւնն այլես յետաձեկել ։ Ել որ նոր յանձնախումը մը պին նոր օրինաց շարք մը խըմէ, մոքէ անդամ՝ անցունելու Ենրջապէս դիւրին է վերջէն ւծել այն աւեն բարեփոխորոց կարելութիւնն փորթեամբ ստուգուի ։ Տարբեր սակային դատակերպութեան ըլլալ ընդհանրագործ մը պատաստական ակ մը պատրաստելու դժուարութեն փոխարանաց առաջ ի ծայր մնուելու կարօտ է ։ Մէկ շաբաթէ ի վեր Յանձնախումը ըսրովին նոր դատավարական ակ մը պատրաստելու դժուարութեն յանձն առած է, և մեծար ունիմ հաւատալու ։ Թէ դատավարութեան եղանակին ստութիւններն քաջ զգացող մներն յաջողած են իրենց ըներն համոզելու ։ Օրծրագրոյ ամենէն նշանաւոր ընիկ դատարանաց մէջ եւ կան տարեր ներմուծութիւն է, թէ կառավարութիւնն և թէ օրակաց կարծիքն ընդհանրահամութեան առաջ յանձնաւոր միջոց՝ ընիկ աւորաց անկախութեան և արութեան ոգի ներշնչելու ։ Համարութեան ամենա առաջ բարու առաջնորդութիւնն առաջ յոյն ինդքէ դուրս պէտք է ուուի ։ Բայց յոյս կայ որ երբ անի աղնուամիտ Եւրոպացոց այսութեան չնորհիւ, զանոնք ո և արդարակորով վիճակի մերու յաջողութիւ, հնարաւոր ոյ այնուհետեւ մշտնջենապէս պմնել ոյն պարկեշտութեան հճանը զոր կարելի եղած է ել ։ Սոյն դատաւորներն դլմագրաչի, Պելֆիայի և ըջերիոյ դատաւորական մարմանոյն պիտի ընտրուին, ի բաց առ-

